

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, **14-12-2023**

Αριθ. Πρωτ. : **120369 - 14-12-2023**

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 10677
Πληροφορίες : Στ. Τσαγκούρου
Email : neosnomos@mindev.gov.gr

ΠΡΟΣ:

**Δημόσιοι Φορείς/Αναθέτουσες Αρχές
που είναι αποδέκτες των κεντρικών
δραστηριοτήτων αγορών της Γενικής
Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων ως
Εθνικής Κεντρικής Αρχής Αγορών**

Θέμα: «Εγκύκλιος - Οδηγία προς τις αναθέτουσες αρχές που εντάσσονται, ως αγοραστές, στις συμφωνίες πλαίσιο που προκηρύσσει η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων (ΓΔΔΣ), ως Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών (ΕΚΑΑ), δυνάμει των διατάξεων της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016»

Περιεχόμενα

A. Εισαγωγή.....	2
B. Ορισμοί.....	2
Γ. Σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις	2
Δ. Κείμενες κανονιστικές διατάξεις που αφορούν σε κεντρικές δραστηριότητες αγορών της ΓΔΔΣ.....	3
Ε. Ορισμός των αγοραστών στην υπουργική απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016	3
ΣΤ. Ανάγκες των αγοραστών σε είδη συμφωνιών πλαίσιο που προκηρύσσει η αναθέτουσα αρχή.....	4
Z. Υποχρεώσεις αγοραστών έως τη σύναψη της συμφωνίας πλαίσιο	6
Η. Σύναψη συμφωνίας πλαίσιο	7
Θ. Υποχρεώσεις αγοραστών μετά τη σύναψη από την αναθέτουσα αρχή της συμφωνίας πλαίσιο	7
Ι. Χρηματοδότηση εκτελεστικών συμβάσεων/Η περίπτωση των συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων	8
ΙΑ. Η περίπτωση της ανωτέρας βίας.....	9
ΙΒ. Εκτέλεση συμφωνίας πλαίσιο δια της σύναψης εκτελεστικών συμβάσεων	10
Διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αρμοδίων οργανικών μονάδων της ΕΚΑΑ προς επικοινωνία	12

A. Εισαγωγή

Με την παρούσα εγκύκλιο παρέχονται οδηγίες στις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες εντάσσονται ως αγοραστές, στις συμφωνίες πλαίσιο που προκηρύσσει η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων (ΓΔΔΣ), ως Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών (ΕΚΑΑ), δυνάμει των διατάξεων της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016.

B. Ορισμοί

Κεντρικές δραστηριότητες αγορών νοούνται δραστηριότητες που διεξάγονται σε μόνιμη βάση με μία από τις παρακάτω μορφές:

- α) της απόκτησης αγαθών ή/και υπηρεσιών που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς,
- β) της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ή της σύναψης συμφωνιών πλαίσιο για έργα, αγαθά ή υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς,

Κεντρική Αρχή Αγορών (ΚΑΑ) νοείται: α) μία αναθέτουσα αρχή που παρέχει κεντρικές δραστηριότητες αγορών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες αγορών, β) ένας αναθέτων φορέας, ο οποίος παρέχει κεντρικές δραστηριότητες αγορών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες αγορών.

Εθνικές Κεντρικές Αρχές Αγορών (ΕΚΑΑ) νοούνται οι ΚΑΑ οι οποίες, πέραν των ανωτέρω, είναι επιπλέον αρμόδιες για τον εθνικό σχεδιασμό, προγραμματισμό, καθώς και συντονισμό κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών όλων των λοιπών ΚΑΑ.

Όπου στην παρούσα γίνεται αναφορά σε «αναθέτουσα αρχή» νοείται η ΕΚΑΑ της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, δηλαδή η ΓΔΔΣ. Όπου γίνεται αναφορά σε «αγοραστές» νοούνται οι δημόσιοι φορείς-αναθέτουσες αρχές που εντάσσονται στις συμφωνίες πλαίσιο που προκηρύσσει η ΓΔΔΣ, δυνάμει της απόφασης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016.

Γ. Σχετικές εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016
2. Εξουσιοδοτική διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016

Επισημαίνεται ότι πριν τη θέση σε ισχύ του ν. 4782/2021, η παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 προέβλεπε τον ετήσιο προγραμματισμό των κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών της ΕΚΑΑ. Από τις 9/3/2021, ημερομηνία έναρξης ισχύος της διάταξης του άρθρου 7 του ν. 4782/2021 που τροποποίησε το άρθρο 41 του ν. 4412/2016, προβλέπεται διετής προγραμματισμός.

Δ. Κείμενες κανονιστικές διατάξεις που αφορούν σε κεντρικές δραστηριότητες αγορών της ΓΔΔΣ

1. Η με αρ. 140372/22-12-2021 (Β' 6225) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Ρυθμίσεις για την παροχή κεντρικών και επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών δημοσίων, συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών από την Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016».

Σύμφωνα με το άρθρο 9 («Μεταβατική Διάταξη») της εν λόγω απόφασης, για όσες συμβάσεις και συμφωνίες πλαίσιο προγραμματίστηκαν ή και συνάφθηκαν από την αναθέτουσα αρχή, δυνάμει της υπουργικής απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, πριν την έναρξη ισχύος της, εξακολουθεί να ισχύει η προγενέστερη αυτής απόφαση, ήτοι η με αρ. 137954/22-12-2016 (Β' 4515) απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αρ. 60259/30-5-2017 (Β' 1891) και 17107/ 08-02-2019 (Β' 673) όμοιες.

2. Η με αρ. 61763/16-06-2022 (Β' 3103) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Συμφωνίες πλαίσιο προγραμματικής περιόδου 2022-2023 που συνάπτονται από την Εθνική Κεντρική Αρχή Αγορών της παρ. 1β) του άρθρου 41 του ν. 4412/2016».

Για τα έτη προγραμματισμού προ του 2022, εφαρμόζονται - για τις εν ισχύ συναφθείσες συμφωνίες πλαίσιο – οι υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν ανά έτος. Στο Παράρτημα της παρούσας αναγράφονται όλες οι υπουργικές αποφάσεις της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, που αποτελούν τη νομική βάση των συμφωνιών πλαίσιο που βρίσκονται σε ισχύ.

Ε. Ορισμός των αγοραστών στην υπουργική απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016

Οι αγοραστές, που προσφεύγουν υποχρεωτικά για την κάλυψη των αναγκών τους στις συμφωνίες πλαίσιο που συνάπτει η αναθέτουσα αρχή, ορίζονται στην υπουργική απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016. Η επιλογή των αγοραστών εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής (ΕΚΑΑ) και γίνεται υπό την πλήρωση των όρων ομαδοποίησης που προβλέπονται στην υπουργική απόφαση της

παρ. 3 του ίδιου άρθρου. Η διενέργεια κεντρικών διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, που έχει απονεμηθεί, ως αρμοδιότητα, στις ΕΚΑΑ από τον εθνικό νομοθέτη, σκοπεί στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των δημοσίων συμβάσεων με ταχύτερη ολοκλήρωση των διαδικασιών ανάθεσης, συμφέρουσες τιμές κατακύρωσης λόγω όξυνσης του ανταγωνισμού και γενικότερη εξοικονόμηση δημόσιων πόρων, μέσω επίτευξης οικονομιών κλίμακας και μείωσης του συνολικού διαχειριστικού κόστους συμβάσεων.

Επισημαίνεται ότι, η ένταξη ενός αγοραστή στο σύστημα κεντρικών προμηθειών δεν προϋποθέτει την υποβολή αιτήματος από τον αγοραστή, ούτε τη σύμφωνη γνώμη του, αλλά καθίσταται υποχρεωτική γι' αυτόν από την έναρξη ισχύος της υπουργικής απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016.

ΣΤ. Ανάγκες των αγοραστών σε είδη συμφωνιών πλαίσιο που προκηρύσσει η αναθέτουσα αρχή

Δοθέντος ότι η συμφωνία πλαίσιο αποτελεί ένα εργαλείο που επιτρέπει την εκτίμηση των προς προμήθεια ποσοτήτων σε αντίθεση με τη δημόσια σύμβαση που απαιτεί τη συγκεκριμενοποίηση αυτών, η πρόβλεψη από την αναθέτουσα αρχή στα έγγραφα της σύμβασης (διακήρυξη) των αναγκών των αγοραστών πραγματοποιείται με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους:

- Ζητείται η εκτίμηση των αναγκών τους από τους αγοραστές.
- Συλλέγονται δεδομένα και απολογιστικά στοιχεία που αφορούν στους αγοραστές, από το ΚΗΜΔΗΣ - ΕΣΗΔΗΣ.
- Λαμβάνονται υπόψη ανάγκες, οι οποίες δηλώθηκαν από τους αγοραστές, στην αναθέτουσα αρχή στο πλαίσιο διαγωνιστικών διαγωνισμών προηγούμενων ετών που η τελευταία προκήρυξε, ως ΕΚΑΑ.

Η επιλογή του τρόπου πρόβλεψης ή και ο συνδυασμός αυτών εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, με γνώμονα τον αποτελεσματικό σχεδιασμό της διαγωνιστικής διαδικασίας ανάθεσης.

Σημειώνεται ότι η αναθέτουσα αρχή στοχεύει στην καλύτερη δυνατή συνεργασία με τους αγοραστές και σε αυτό το πλαίσιο, η εκτίμηση των αναγκών από τους ίδιους, ακολουθείται ως μέθοδος κατά προτεραιότητα από την αναθέτουσα αρχή εν συγκρίσει με τις λοιπές μεθόδους που αναφέρθηκαν ανωτέρω.

Δηλωθείσες μηδενικές ποσότητες ή γενικά μη δηλωθείσες από τον αγοραστή ανάγκες, με δική του υπαιτιότητα, δεν συνεπάγεται σε καμία περίπτωση τη μη ένταξή του στην υπουργική απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016.

Η εκτίμηση των αναγκών από τους ίδιους τους αγοραστές πρέπει να βασίζεται στους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους τους (βάσει του τρέχοντος προϋπολογισμού τους ή εγκεκριμένων προϋπολογισμών προηγούμενων ετών) και όχι σε μη ρεαλιστικές εκτιμήσεις τους (π.χ. επιθυμία να ικανοποιήσουν ανάγκες τους για τις οποίες δεν διαθέτουν τους απαιτούμενους οικονομικούς πόρους ή αυτοί είναι απίθανο να προκύψουν στο μέλλον).

Για την αποτελεσματική διαχείριση των συμφωνιών πλαίσιο και την επίτευξη ωφελειών για τους συμβαλλόμενους σε αυτές, οι δηλωθείσες και συμβασιοποιημένες ανάγκες των αγοραστών θα πρέπει να παρουσιάζουν όσο το δυνατόν μικρότερη απόκλιση.

Δηλωθείσες Ανάγκες μεγαλύτερες από τις πραγματικές

Μικρή απόκλιση μεταξύ δηλωθέντων και συμβασιοποιημένων αναγκών είναι δικαιολογημένη και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, συνήθως επιλεχθείσα τεχνική, που ακολουθείται από την αναθέτουσα αρχή είναι αυτή της συμφωνίας πλαίσιο που επιτρέπει εκτίμηση και όχι καθορισμό συγκεκριμένων αναγκών (και έκδοση σχετικής απόφασης ανάληψης υποχρέωσης). Ωστόσο, κατ' εξακολούθηση μεγάλες αποκλίσεις έχουν, μεταξύ άλλων, ως πιθανή παρεπόμενη συνέπεια και την αύξηση των τιμών κατακύρωσης των συμβάσεων από τους προμηθευτές του Δημοσίου, οι οποίοι ενσωματώνουν το ρίσκο της μη απορρόφησης των εκτιμώμενων ποσοτήτων στις τιμές των προϊόντων που προσφέρουν.

Δηλωθείσες Ανάγκες μικρότερες από τις πραγματικές

Μικρή απόκλιση μεταξύ δηλωθέντων και πραγματικών αναγκών είναι επίσης δικαιολογημένη, καθότι η εκτίμηση των αναγκών είναι φυσιολογικό να εμπεριέχει ένα ποσοστό σφάλματος. Στην περίπτωση λογικών αποκλίσεων, η ικανοποίηση των μεγαλύτερων τελικά αναγκών είναι δυνατή μέχρι ενός ορίου, αναλόγως των εκάστοτε συμβατικών όρων και του τρόπου σχεδιασμού της συμφωνίας πλαίσιο.

Μεγάλες αποκλίσεις, ωστόσο, δημιουργούν ουσιώδες πρόβλημα διαχείρισης των συμφωνιών πλαίσιο και δεν είναι δυνατόν να ικανοποιηθούν (στο στάδιο της εκτέλεσης), με υπαιτιότητα του αγοραστή. Στις περιπτώσεις αυτές, ο αγοραστής δεν απαλλάσσεται των υποχρεώσεων του, όπως αυτές απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο και αναλύονται ειδικότερα στην ενότητα Θ της παρούσας.

Γενικότερα, αν η αναθέτουσα αρχή, διαπιστώσει, σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία που τηρεί, ότι κατ' εξακολούθηση έχουν δηλωθεί ανάγκες που δεν ανταποκρίνονται σε μεγάλο βαθμό στις πραγματικές, τότε η πρόβλεψη - εκτίμηση των αναγκών μπορεί να βασίζεται στις λοιπές προβλεπόμενες στο κανονιστικό

πλαίσιο μεθόδους, με ευθύνη του αγοραστή για τυχόν αποκλίσεις ως προς τις διαθέσιμες αναγκαίες ποσότητες στο στάδιο της εκτέλεσης της σύμβασης.

Ζ. Υποχρεώσεις αγοραστών έως τη σύναψη της συμφωνίας πλαίσιο

Έως και τη σύναψη της συμφωνίας πλαίσιο από την αναθέτουσα αρχή, οι αγοραστές δύνανται να καλύπτουν τις ανάγκες τους στο αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο με διαδικασίες που διενεργούν οι ίδιοι, όπως αυτές προβλέπονται στον ν. 4412/2016. Το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο προβλέπει τη δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής περί καθορισμού ανώτατου ορίου σε συμβάσεις που συνάπτονται από τους αγοραστές έως και τη σύναψη της συμφωνίας πλαίσιο. Για την προγραμματική περίοδο 2022-2023 δεν προβλέπεται ανώτατο όριο.

Σε εφαρμογή της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, διαγωνιστικές διαδικασίες που έχουν εκκινήσει, μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 από τους αγοραστές, και δεν έχουν ολοκληρωθεί έως και την σύναψη από την αναθέτουσα αρχή της οικείας συμφωνίας πλαίσιο, ματαιώνονται υποχρεωτικά ως μη νόμιμες, εφόσον ότι δεν μπορούν να οδηγήσουν στη σύναψη νόμιμης σύμβασης για την ικανοποίηση αναγκών, αφού αυτές μπορούν να ικανοποιηθούν μόνο δια της προσφυγής στη συμφωνία πλαίσιο που έχει συνάψει η αναθέτουσα αρχή.

Για την προγραμματική περίοδο 2022 – 2023:

Για την καλύτερη πληροφόρηση των αναθετουσών αρχών, σχετικά με την ανωτέρω υποχρέωση που απορρέει από τον ν. 4412/2016, στη με αρ. 61763/16-06-2022 απόφαση, προβλέφθηκε ρητή διάταξη περί ματαίωσης. Ειδικότερα, οι αγοραστές, που προκηρύσσουν διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης στο ίδιο αντικείμενο με αυτό των συμφωνιών πλαίσιο της αναθέτουσας αρχής, υποχρεούνται να περιλαμβάνουν στα έγγραφα της σύμβασης (διακήρυξη), σχετικό όρο περί ματαίωσης, ώστε να ενημερώνονται σχετικά οι προσφέροντες.

Ενδεικτικά, ο σχετικός όρος δύναται να διαμορφωθεί ως κάτωθι:

«Τα αποτελέσματα της παρούσας διαγωνιστικής διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται υποχρεωτικά με τη σύναψη από την ΕΚΑΑ της παρ. 1β του άρθρου 41 του ν. 4412/2026 της συμφωνίας πλαίσιο για την προμήθεια ..... (είδος) στην οποία η αναθέτουσα αρχή της παρούσας εντάσσεται ως αγοραστής. Στην περίπτωση αυτή οι προσφέροντες δεν δικαιούνται οιασδήποτε αποζημίωσης».

Εξαιρέση από την υποχρέωση ματαίωσης προβλέπεται μόνο σε περίπτωση έγγραφης αποδοχής από την ΕΚΑΑ, σχετικού έγγραφου αιτιολογημένου αιτήματος του αποφαινόμενου οργάνου αγοραστή. Στο εν λόγω

αίτημα αναφέρονται ειδικά και συγκεκριμένα οι λόγοι δημοσίου συμφέροντος που θα μπορούσαν να δικαιολογήσουν την εξαίρεση από την υποχρέωση ματαίωσης (π.χ. κατακύρωση σε αισθητά χαμηλότερη τιμή από αυτήν στην οποία κατακυρώθηκε η συναφθείσα από την αναθέτουσα αρχή συμφωνία πλαίσιο για παρόμοιες τεχνικές προδιαγραφές).

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, δεν αποτελεί λόγο δημοσίου συμφέροντος η βούληση του αγοραστή για προμήθεια είδους με διαφορετικές τεχνικές προδιαγραφές από εκείνες που έχουν προβλεφθεί στη διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής. Επίσης, δεν αποτελεί λόγο δημοσίου συμφέροντος η επίκληση από τον αγοραστή πρόσθετων αναγκών προμήθειας του αγαθού, οι οποίες προέκυψαν λόγω αμέλειας του να δηλώσει πραγματικές ανάγκες στην αναθέτουσα αρχή (π.χ. δήλωση μηδενικών αναγκών προμήθειας ή λανθασμένη εκτίμηση αναγκών πολύ μικρότερων από αυτές που πραγματικά έχει ανάγκη).

Για προγραμματικές περιόδους πριν το 2022

Η υποχρέωση περί ματαίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας που διενεργείται από αγοραστή και δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι τη σύναψη της συμφωνίας πλαίσιο από την αναθέτουσα αρχή ισχύει και για τους αγοραστές που περιλαμβάνονται σε όλες τις αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, δηλαδή και τις προγενέστερες της με αρ. 61763/16-06-2022 απόφασης.

Η. Σύναψη συμφωνίας πλαίσιο

Για τη σύναψη των συμφωνιών πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2022 – 2023, εφαρμόζεται η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 39 του ν. 4412/2016, ήτοι ανάδοχος ανακηρύσσεται ένας οικονομικός φορέας (ανά τμήμα). Η εφαρμογή της διάταξης της παρ. 5 του οικείου άρθρου, ήτοι η διενέργεια επαναδιαγωνισμών για τη σύναψη εκτελεστικών συμβάσεων, περιορίζεται - καθώς η μέθοδος αυτή αποδείχθηκε χρονοβόρα και μη δημοσιονομικά αποδοτική - σε κάποιες εν ισχύ συμφωνίες πλαίσιο της αναθέτουσας αρχής, που έχουν ανατεθεί σε περισσότερους του ενός οικονομικούς φορείς.

Στο Παράρτημα της παρούσας αποτυπώνονται όλες οι συμφωνίες πλαίσιο που βρίσκονται σε ισχύ και αναφέρεται αν έχουν συναφθεί με έναν ή περισσότερους οικονομικούς φορείς.

Θ. Υποχρεώσεις αγοραστών μετά τη σύναψη από την αναθέτουσα αρχή της συμφωνίας πλαίσιο

Με τη σύναψη της συμφωνίας πλαίσιο από την αναθέτουσα αρχή, οι αγοραστές υποχρεούνται να καλύπτουν τις ανάγκες τους στο αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο, προσφεύγοντας αποκλειστικά σε

αυτήν. Η μη τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης, ήτοι η κάλυψη αναγκών του αγοραστή εκτός συμφωνίας πλαίσιο, συνιστά παραβίαση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου.

Αγοραστής που με δική του υπαιτιότητα, εντάσσεται σε διακήρυξη και συμφωνία πλαίσιο της αναθέτουσα αρχής με μηδενικές ή μικρότερες από τις αναγκαίες για την ικανοποίηση των αναγκών του ποσότητες, δεν απαλλάσσεται των υποχρεώσεων του, που απορρέουν από το κανονιστικό πλαίσιο, και ως εκ τούτου η διενέργεια ιδίων διαδικασιών για την κάλυψη των σχετικών αναγκών του, πραγματοποιείται παρανόμως.

Οι υπηρεσίες οικονομικής διαχείρισης/πληρωμών των αγοραστών, ως αρμόδιες για τον έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας της δαπάνης, οφείλουν να εξετάζουν και είναι υπεύθυνες για την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τις κείμενες κανονιστικές διατάξεις.

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αγοραστή με το ρυθμιστικό πλαίσιο, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ενημερώσει τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και αρχές (Ελεγκτικό Συνέδριο, ΕΑΔΗΣΥ, ΕΑΔ κλπ.) για τις ενέργειες τους που αφορούν στη διαφύλαξη της νομιμότητας και την άσκηση τυχόν διοικητικού και πειθαρχικού ελέγχου. Η ανωτέρω ενημέρωση σκοπεί και στην προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των αναδόχων των συμφωνιών πλαίσιο που συνάπτει η αναθέτουσα αρχή, οι οποίοι έχουν δικαίωμα προσφυγής κατά της μη νόμιμης συνέχισης της διαδικασίας ανάθεσης που προκηρύσσεται από αγοραστές που εντάσσονται στις συμφωνίες πλαίσιο, καθώς και δικαίωμα για αναζήτηση αποζημιώσεων από το Δημόσιο, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 197 και 198ΑΚ.

I. Χρηματοδότηση εκτελεστικών συμβάσεων/Η περίπτωση των συγχρηματοδοτούμενων συμβάσεων

Οι κείμενες διατάξεις δεν ρυθμίζουν το ζήτημα της πηγής χρηματοδότησης των εκτελεστικών συμφωνίας πλαίσιο συμβάσεων προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από την αναθέτουσα αρχή. Συνεπώς, αυτές δύνανται να χρηματοδοτούνται από οποιαδήποτε πηγή επιθυμεί ο αγοραστής της συμφωνίας πλαίσιο.

Από το συνδυασμό των διατάξεων των με αρ. 140372/22-12-2021 (Β' 6225) και 61763/16-06-2022 (Β' 3103) αποφάσεων του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ως ισχύουν, προκύπτει ότι, η δυνατότητα ενός αγοραστή να διενεργεί ίδιες διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης ιδίου αντικειμένου με αυτό των συμφωνιών πλαίσιο που προκηρύσσει η αναθέτουσα αρχή, προβλέπεται ρητά έως και τη σύναψη των οικείων συμφωνιών πλαίσιο. Όπως ήδη αναφέρθηκε, με τη σύναψη της συμφωνίας πλαίσιο από την αναθέτουσα αρχή, ο αγοραστής προσφεύγει υποχρεωτικά σε αυτήν για την κάλυψη των σχετικών αναγκών

του, ενώ σε περίπτωση που έχει εκκινήσει διαγωνιστική διαδικασία, αυτή - με την επιφύλαξη επίκλησης λόγων δημόσιου συμφέροντος και αποδοχής αυτών – ματαιώνεται.

Προσέτι, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 6 της με αρ. 140372/2021 απόφασης, ένας δημόσιος φορέας έχει τη δυνατότητα να εξαιρεθεί από κεντρικές δραστηριότητες αγορών που παρέχει η αναθέτουσα αρχή εφόσον (αποδεικνύει ότι) το αντικείμενο της συμφωνίας πλαίσιο που θα προκηρυχθεί από αυτήν είναι ίδιο με αυτό που έχει ενταχθεί σε συγχρηματοδοτούμενο έργο. Συνεπώς, στην περίπτωση αυτή, ο εν λόγω φορέας δεν θα περιληφθεί ως αγοραστής στη διακήρυξη σύναψης της συμφωνίας πλαίσιο της ΕΚΑΑ και μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες του στο είδος με τη διενέργεια ίδιας διαγωνιστικής διαδικασίας. Ωστόσο, εάν έχει ήδη ενταχθεί ως αγοραστής στην σχετική διακήρυξη, ισχύει - όπως για τους λοιπούς αγοραστές - η υποχρέωση της αποκλειστικής προσφυγής στις συμφωνίες πλαίσιο που συνάπτει η αναθέτουσα αρχή και τυχόν διαγωνιστική διαδικασία που έχει εκκινήσει ματαιώνεται.

ΙΑ. Η περίπτωση της ανωτέρας βίας

Σε περίπτωση που συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, η προμήθεια αγαθών και η παροχή υπηρεσιών εκτός των συμφωνιών πλαίσιο που συνάπτει η αναθέτουσα αρχή δικαιολογείται και δεν συνιστά παράβαση του ρυθμιστικού πλαισίου. Ειδικότερα, ως ανωτέρα βία νοείται κάθε ανυπαίτιο και απρόβλεπτο γεγονός εξαιρετικής φύσεως, το οποίο στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν αναμενόταν και ούτε ήταν δυνατόν να προληφθεί ή να αποτραπεί ακόμη και με μέτρα άκρας επιμέλειας και σύνεσης.

Αν συντρέχει ανωτέρα βία, και ένας αγοραστής έχει πρόσθετες ανάγκες σε σχέση με εκείνες που προβλέπονται στη συμφωνία πλαίσιο, πριν την προσφυγή στη διαδικασία του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, οφείλει να ενημερώσει την αναθέτουσα αρχή σχετικά, ώστε να διερευνηθεί το ζήτημα ικανοποίησης των αναγκών από την ήδη συναφθείσα συμφωνία πλαίσιο. Αν δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα, τότε δύναται να διεξαγάγει τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση για την ικανοποίηση των αναγκών του.

Σε καμία περίπτωση δε συνιστά ανωτέρα βία η αμέλεια ενός αγοραστή να προγραμματίσει και να δηλώσει τις ανάγκες του, που αντιστοιχούν σε κανονικές/συνήθεις συνθήκες. Στις περιπτώσεις αυτές, η ικανοποίηση των αναγκών ενός αγοραστή, εκτός των συμφωνιών πλαίσιο που συνάπτει η αναθέτουσα αρχή, είναι παράνομη.

ΙΒ. Εκτέλεση συμφωνίας πλαίσιο δια της σύναψης εκτελεστικών συμβάσεων

Από τον χρόνο έναρξης εκτέλεσης της συμφωνίας πλαίσιο, οι αγοραστές μπορούν να αποστέλλουν στην αναθέτουσα αρχή αίτημα για παραγγελία/παροχή υπηρεσίας συνοδευόμενο από την απαιτούμενη

ανάληψη πίστωσης. Η σχετική ανάληψη πίστωσης αφορά στο συνολικά πληρωτέο ποσό (αξία προμήθειας/υπηρεσίας με ΦΠΑ και τυχόν προβλεπόμενες κρατήσεις) των ποσοτήτων προς προμήθεια/των προς παροχή υπηρεσιών.

Αν η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης που εκδίδεται, υπολείπεται του απαιτούμενου ποσού, η αναθέτουσα αρχή συνάπτει τη σύμβαση για τις ποσότητες εκείνες που αντιστοιχούν στην πίστωση και ειδοποιεί σχετικά τον αγοραστή.

Σε συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, όπως οι ταχυδρομικές υπηρεσίες, έχει παρατηρηθεί οι αγοραστές να συνδέουν τις εκτιμώμενες ποσότητες/εκτιμωμένη αξία (στην οποία δεν συνυπολογίζεται ο ΦΠΑ), όπως προβλέπεται στη διακήρυξη και στην οικεία συμφωνία πλαίσιο, με τη συνολική αξία, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, των συναφθεισών εκτελεστικών συμβάσεων, ήτοι με τις συνολικές διαθέσιμες πιστώσεις, με αποτέλεσμα να θεωρούν ότι όταν εξαντληθεί το συνολικό αυτό ποσό, δεν διαθέτουν άλλες ποσότητες υπηρεσιών προς ικανοποίηση/προμήθεια από τη συμφωνία πλαίσιο. Εντούτοις, ο σχετικός υπολογισμός τους είναι λανθασμένος, καθότι δικαιούνται να συνάψουν εκτελεστικές συμβάσεις μέχρι του ορίου της εξάντλησης των εκτιμώμενων ποσοτήτων/αξιών αυτών. Με άλλα λόγια, δεν ταυτίζονται οι εκτιμώμενες ποσότητες-αξίες με τις πιστώσεις που δεσμεύουν για την ικανοποίηση αυτών.

Παράδειγμα: Το Υπουργείο Ανάπτυξης εντάσσεται στη συμφωνία πλαίσιο παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών με εκτιμώμενες ποσότητες αξίας ύψους 500.000 ευρώ (χωρίς ΦΠΑ). Για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του σε ταχυδρομικές υπηρεσίες, συνάπτει εκτελεστική σύμβαση αξίας 300.000 ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Αυτό σημαίνει ότι α) η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης, δηλαδή, η πίστωση θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει ΦΠΑ 24%, ήτοι 372.000 ευρώ, αφού αυτό το χρηματικό ποσό πληρώνεται από το Δημόσιο και καταβάλλεται ως υποχρέωση στον προμηθευτή και β) μπορεί να συνάψει επιπλέον εκτελεστικές συμβάσεις, αξίας 200.000 (500.000 -300.000) ευρώ χωρίς ΦΠΑ και όχι (500.000 – 372.000) 128.000 ευρώ. Η απόφαση ανάληψης πίστωσης που θα εκδοθεί θα είναι όμως 248.000 ευρώ.

Τα αιτήματα παραγγελιών/παροχής υπηρεσιών των αγοραστών αποστέλλονται αποκλειστικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Τμήματος Διαχείρισης Συμφωνιών Πλαίσιο και Ηλεκτρονικών Καταλόγων: ektelestikes@mindev.gov.gr.

Στο αίτημα παραγγελίας, ο αγοραστής ενημερώνει την αναθέτουσα αρχή σχετικά με τον κωδικό ηλεκτρονικής τιμολόγησης που του έχει αποδοθεί, ώστε αυτός να αποτυπωθεί στο κείμενο της εκτελεστικής σύμβασης.

Επισημαίνεται ότι στη με αρ. 52445 ΕΞ 2023 (Β' 2385) κοινή υπουργική απόφαση, περιγράφονται οι όροι και ο χρόνος έναρξης της σταδιακής υποχρέωσης υποβολής ηλεκτρονικού τιμολογίου από τους οικονομικούς φορείς. Ωστόσο, μέχρι τις ημερομηνίες υποχρεωτικής υποβολής που ορίζονται στην εν λόγω κυα, ισχύει, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο (Οδηγία 2014/55 και ν. 4601/2019), η προαιρετική υποβολή ηλεκτρονικών τιμολογίων από προμηθευτές και η υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να τα αποδεχτούν, εφόσον αυτά υποβληθούν κατ' αυτόν τον τρόπο.

Οι αγοραστές φέρουν την αποκλειστική ευθύνη για τον έγκαιρο προγραμματισμό και την ενημέρωση της αναθέτουσας αρχής σχετικά τις ανάγκες τους για προμήθεια ή παροχή υπηρεσιών μέσω της σύναψης εκτελεστικών συμβάσεων. Ιδιαίτερη μέριμνα για την έγκαιρη ικανοποίηση των αναγκών των αγοραστών, απαιτείται ειδικά στην περίπτωση που οι προς συμβασιοποίηση ανάγκες τους υπερβαίνουν τα όρια του προληπτικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου δοθέντος ότι σύμφωνα με τις διατάξεις, ο χρόνος διενέργειας του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι τουλάχιστον ένας (1) μήνας.

Επισημαίνεται ότι από τη στιγμή που ο αγοραστής αιτείται τη σύναψη της εκτελεστικής σύμβασης μέχρι το τελικό στάδιο, ήτοι τη σύναψή της, μεσολαβούν διάφορα στάδια/ενέργειες εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (τυχόν υπεύθυνη δήλωση αναδόχου περί μη επέλευσης οψιγενών μεταβολών, έκδοση απόφασης ανάθεσης, προσυμβατικός έλεγχος, πρόσκληση προς υπογραφή της σύμβασης, υπογραφή συμφωνητικού). Σε κάθε περίπτωση, οι αγοραστές οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη και τον απαιτούμενο χρόνο παράδοσης των αγαθών, ως αυτός ορίζεται σε κάθε συμφωνία πλαίσιο/σύμβαση.

Με την ορθή αποστολή του αιτήματος και της πίστωσης, η αναθέτουσα αρχή εκδίδει την σχετική απόφαση ανάθεσης και κατόπιν – με την επιφύλαξη διενέργειας προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο – αποστέλλεται στον ανάδοχο η πρόσκληση υπογραφής της οικείας σύμβασης. Είναι προφανές ότι, στην περίπτωση που προβλέπεται η διενέργεια επαναδιαγωνισμού για τη σύναψη της εκτελεστικής σύμβασης, ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για τη σύναψη αυτής επιμηκύνεται, καθώς περιλαμβάνει ενέργειες της αναθέτουσας αρχής πλέον των ανωτέρω (ιδίως, συγκέντρωση και έλεγχος αιτημάτων και πιστώσεων από πληθώρα αγοραστών, προετοιμασία και προκήρυξη του επαναδιαγωνισμού, αξιολόγηση των σχετικών υποβληθέντων δικαιολογητικών, έκδοση σχετικών αποφάσεων κλπ.).

Η υπογραφή της (εκτελεστικής) σύμβασης που συνάπτεται δυνάμει της συμφωνίας πλαίσιο, γίνεται από την αναθέτουσα αρχή ενώ η εκτέλεσή της, ανατίθεται στον αγοραστή σε εφαρμογή της παρ. 6 του άρθρου 41 του ν. 4412/2016 (ο σχετικός όρος ενσωματώνεται στη διακήρυξη).

Οι αγοραστές οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή σχετικά με όλα τα ζητήματα που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση των συμβάσεων και ιδίως σχετικά με τη μη εκπλήρωση από τον ανάδοχο των συμβατικών του υποχρεώσεων (παραδόσεις εκτός συμβατικού χρόνου κλπ.). Στην περίπτωση συμφωνιών πλαίσιο με αντικείμενο την παροχή υπηρεσίας (π.χ. ταχυδρομικές υπηρεσίες), η έγκαιρη ενημέρωση της αναθέτουσας αρχής από τον αγοραστή αφορά και στην τυχόν πρόωρη (νωρίτερα δηλαδή από την προβλεπόμενη δήλη προθεσμία λήξης ισχύος της σύμβασης) εξάντληση του συμβατικού αντικειμένου.

Επιπλέον, οι αγοραστές ενημερώνουν την αναθέτουσα αρχή και για την ολοκλήρωση της εκτέλεσης των εκτελεστικών συμβάσεων και μεριμνούν για την αποστολή σχετικής βεβαίωσης.

Αναφορικά με ζητήματα τροποποίησης εκτελεστικών συμβάσεων, όπως ενδεικτικά, αλλαγές εργοστασίου παραγωγής ειδών, αντικατάσταση μοντέλων προμηθευόμενων ειδών, παρατάσεις/μεταθέσεις χρόνου παράδοσης κλπ. αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο είναι - δυνάμει των διατάξεων της περ. στ της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 - η Επιτροπή Διαγωνισμού και όχι οι εκάστοτε επιτροπές παραλαβής.

Τέλος, επισημαίνεται ότι οι εκτελεστικές συμβάσεις δύνανται να συνάπτονται έως την ημερομηνία λήξης της οικείας συμφωνίας πλαίσιο.

Διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αρμοδίων οργανικών μονάδων της ΕΚΑΑ προς επικοινωνία

- Διευκρινίσεις/Ερωτήματα αναθετουσών αρχών-αγοραστών αναφορικά με τη γενική εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4412/2016, σχετικά με τις δραστηριότητες αγορών που παρέχει η ΕΚΑΑ, αποστέλλονται στο neosnomos@mindev.gov.gr (Τμήμα Αναθετουσών Αρχών και Καινοτομίας).
- Διευκρινίσεις/Ερωτήματα αγοραστή αναφορικά με την ειδική εφαρμογή των κανονιστικών πράξεων, που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 41 του ν. 4412/2016, αποστέλλονται στο promithies@mindev.gov.gr (Τμήμα Προγραμματισμού Κεντρικών Αγορών και Επιτελικής Πληροφόρησης).
- Διευκρινίσεις/Ερωτήματα αγοραστή αναφορικά με την εκτέλεση των συμφωνιών πλαίσιο/συμβάσεων της ΕΚΑΑ, στις οποίες αυτός εντάσσεται, αποστέλλονται στο ektelestikes@mindev.gov.gr (Τμήμα Διαχείρισης Συμφωνιών Πλαίσιο και Ηλεκτρονικών Καταλόγων).

Η παρούσα να δημοσιευτεί στον ιστότοπο του Υπουργείου Ανάπτυξης (<https://www.mindev.gov.gr/>) και της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου (<https://gge.mindev.gov.gr/>) και να αναρτηθεί στον ιστοχώρο του Προγράμματος Διαύγεια.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

Κ.Α.Α.
ΜΗΝΑ ΜΑΡΙΑ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Παράρτημα Συμφωνιών Πλαίσιο

Ανάθεση σε έναν οικονομικό φορέα (δεν απαιτείται επαναδιαγωνισμός)			
Είδος	Υπουργική Απόφαση παρ. 4 αρ. 41 ν. 4412/2016*	ΣΠ-ΑΔΑΜ	Λήξη Ισχύος ΣΠ
Φωτοαντιγραφικό Χαρτί	61763/16-06-2022 (Β' 3103), ως ισχύει	18/ΓΓΕ/2023 - 25/04/2023 23SYMV12573211	25/4/2024
Κλιματιστικά**	80189/2019 (Β' 3221), ως ισχύει	5/ΓΓΕ/2021 - 27/5/2021 21SYMV008757480	27/5/2024
Υπολογιστές – Οθόνες	61763/16-06-2022 (Β' 3103), ως ισχύει	19/ΓΓΕ/23 - 22/6/2023 23SYMV012970729	22/6/2024
		20/ΓΓΕ/2023- 22/6/2023 23SYMV012971089	22/6/2024
		21/ΓΓΕ/2023 - 30/6/2023 23SYMV013118311	30/6/2024
Ταχυδρομικές Υπηρεσίες	88408/2020 (Β' 3810), ως ισχύει	08/ΓΓΕ/2022 - 16/3/2022 22SYMV010250900	16/3/2025
Ελαστικά για Μοτοσυκλέτες	80189/2019 (Β' 3221), ως ισχύει	9/ΓΓΕ/2022 - 10/5/2022 22SYMV010571043	10/5/2025
Έπιπλα γραφείου	80189/2019 (Β' 3221), ως ισχύει	Κρεμάστρες: 13/ΓΓΕ/2022 22SYMV011292373 - 19/9/2022 Υποπόδια: 11/ΓΓΕ/2022 22SYMV011283800 - 15/9/2022 Τραπέζια: 12/ΓΓΕ/2022 22SYMV011283558 - 15/9/2022 Βιβλιοθήκες: 15/ΓΓΕ/2022 22SYMV011248444 9/9/2022	9/2025
Φωτοαντιγραφικό Χαρτί	61763/16-06-2022 (Β' 3103), ως ισχύει	Υπό έλεγχο νομιμότητας στο Ελεγκτικό Συνέδριο η ΣΠ που προκηρύχθηκε, δυνάμει της 1/2023 διακήρυξης (23PROC012325415)	

Ταχυδρομικές Υπηρεσίες	61763/16-06-2022 (Β' 3103), ως ισχύει	Σε στάδιο αξιολόγησης η διαγωνιστική διαδικασία ανάθεσης της ΣΠ που προκηρύχθηκε με τη με 3/2023 διακήρυξη (23PROC012740482)	
------------------------	---------------------------------------	--	--

Ανάθεση σε περισσότερους οικονομικούς φορείς (απαιτείται επαναδιαγωνισμός)			
Είδος	Υπουργική Απόφαση παρ. 4 αρ. 41 ν. 4412/2016*	ΣΠ-ΑΔΑΜ	Λήξη Ισχύος ΣΠ
Υπολογιστές – Οθόνες	41075/2018 (Β' 1419), ως ισχύει	3/ΓΓΕ/2020 - 25/9/2020 20SYMV007407741	31/12/2023
Κλιματιστικά**	80189/2019 (Β' 3221), ως ισχύει	5/ΓΓΕ/2021 - 27/5/2021 21SYMV008757480	27/5/2024
Υπολογιστές – Οθόνες	80189/2019 (Β' 3221), ως ισχύει	10/ΓΓΕ/2022 - 8/6/2022 22SYMV010835789	8/6/2025
Εκτυπωτές	80189/2019 (Β' 3221), ως ισχύει	16/ΓΓΕ/2022 - 23/11/2022 22SYMV011707491	23/11/2025
Σαρωτές	80189/2019 (Β' 3221), ως ισχύει	17/ΓΓΕ/2023 - 27/03/2023 23SYMV012408651	27/3/2026
Πολυμηχανήματα	80189/2019 (Β' 3221), ως ισχύει		

* Στα Παραρτήματα έκαστης υπουργικής απόφασης, ως αυτή ισχύει, προβλέπονται αναλυτικά οι αγοραστές του είδους.

** Σχετικά με τη συμφωνία πλαίσιο 5/ΓΓΕ/2021 που αφορά στο είδος κλιματιστικά μηχανήματα, ως προς ορισμένους αγοραστές δεν απαιτείται επαναδιαγωνισμός για την προμήθεια του είδους, ενώ για άλλους απαιτείται, ανάλογα με την κατακύρωση σε έναν ή περισσότερους του ενός οικονομικούς φορείς (βλ. σχετικό Παράρτημα ΣΠ όπου αποτυπώνονται οι ανάδοχοι)

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο κ. Υπουργού Ανάπτυξης
- Γενικού κ. Γραμματέα Εμπορίου
- Γραφείο κ. Προϊστάμενου Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων
- Διεύθυνση Σχεδιασμού, Προγραμματισμού και Υποστήριξης
- Διεύθυνση Διαχείρισης Διαγωνιστικών Διαδικασιών

Πίνακας Αποδεκτών: Δημόσιοι Φορείς/Αναθέτουσες Αρχές που είναι αποδέκτες των κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών της ΓΔΔΣ ως ΕΚΑΑ

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Email: p.pagoni@minfin.gr

2. Υπουργείο Εξωτερικών

Email: sec.gen@mfa.gr

3. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Email: gengram@mod.mil.gr

4. Υπουργείο Εσωτερικών

Email: ypiresiaki.grammateas@ypes.gr

5. Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Email: secretary.yr@minedu.gov.gr

με παράκληση κοινοποίησης στα Γενικά Αρχεία του κράτους, στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και στις Δημόσιες Βιβλιοθήκες.

6. Υπουργείο Υγείας

Email: secretary.yr@moh.gov.gr

7. ΕΚΑΠΥ Email : president@ekapy.gov.gr

με παράκληση κοινοποίησης στις Υγειονομικές Περιφέρειες και τα Νοσοκομεία

8. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Email: adminsec@yme.gov.gr

9. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Email: n.michal@prv.ypeka.gr

10. Υπουργείο Ανάπτυξης

Email: e.vasilikou@mnec.gr

11. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Email: ypiresiakos.gramm@ypakp.gr

12. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη Email: logistics.div@hellenicpolice.gr, gram.ggap@moropoc.gov.gr**13. Υπουργείο Δικαιοσύνης**Email: ypgrammateas@justice.gov.gr

με παράκληση κοινοποίησης στα διοικητικές υπηρεσίες των Δικαστηρίων (Πρωτοδικεία, Εφετεία, Εισαγγελίες Πρωτοδικών, Εισαγγελίες Εφετών και Πταισματοδικεία και Ειρηνοδικεία στις έδρες των Πρωτοδικείων), τα Έμμισθα Υποθηκοφυλακεία και τα Κτηματολογικά Γραφεία.

14. Υπουργείο Πολιτισμού Email: ypgram@culture.gr

με παράκληση κοινοποίησης στις Εφορίες Αρχαιοτήτων/Υπηρεσίες Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων/Εφορία Εναλίων Αρχαιοτήτων/Εφορία Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας

15. Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου

Email: permanent.secretary@migration.gov.gr

16. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Email: e.anadranistakis@minagric.gr

17. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Email: gdoy@yna.gov.gr

18. Υπουργείο Τουρισμού

Email: PermanentSecretary@mintour.gr

με παράκληση κοινοποίησης Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού

19. Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Email: e.dimitriou@mindigital.gr

20. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Email: generalsecretary@civilprotection.gr

21. Γενικό Επιτελείο Στρατού

Email: hq_supp_dte@army.gr;

22. Γενικό Επιτελείο Ναυτικού

Email: kf_1240@navy.mil.gr; gen_e1i@navy.mil.gr

23. Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας

Email: c73.hafgs@haf.gr

24. Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας

Email: geetha.c5@hndgs.mil.gr

25. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας

Email: logistics.div@hellenicpolice.gr

26. Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος

Email: gdoy.plan.proc@civilprotection.gr

27. Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης

Email: d.promithion@efka.gov.gr

28. Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

Email: gov.office@aade.gr

29. Επιτροπή Ανταγωνισμού

Email: nsouleles@epant.gr

30. Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ)

Email: smakridis@aep-procurement.gr

31. Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ)

Email: a.velliniati@asep.gr

32. Εθνική Αρχή Διαφάνειας (ΕΑΔ)

Email: Kyriaki.papadelou@aead.gr

33. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ

oikonomiko@attica.gr , promitheies@attica.gr

34. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ-ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Email: sintonistis@apdthest.gov.gr,

35. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΗΠΕΙΡΟΥ-ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Email: grafeiosintonisti@apdhp-dm.gov.gr

36. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ-ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΙΟΝΙΟΥ

Email: sintonistis@apd-depin.gov.gr

37. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΙΓΑΙΟΥ

Email: gg@apdaigaiou.gov.gr, tm.promitheion@apdaigaiou.gov.gr

38. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

Email: m.delaki@apdkritis.gov.gr

39. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ

Email: syntonistis@damt.gov.gr